

Magyar Ügyvédi Kamara

1055 Budapest, Szalay utca 7.
E-mail: muk@muknet.hu

Dr. Bánáti János
Elnök Úr

r é s z é r e

Tisztelt Elnök Úr!

Mint közismert, Magyarország az EU csatlakozását követő várakozások után az EU övezethez ugyan nem csatlakozott, ám az un. deviza alapú hitelek állománya egyre felgyorsuló ütemben kezdett emelkedni, és végül közel 6.000Mrd forint értékben csúcsosodott. Ez megközelítette a kétmilliós szerződésszámot csak a fogyasztói szerződések esetében. [3-kolozsi-banai-vonnak-1.pdf \(mnb.hu\)](#)

Az Európai Unió tagállamai – egyenként, mint szerződő felek – illetve a Magyar Köztársaság – és a vele együtt csatlakozó egyéb államok – közötti szerződésben abban állapodtak meg, hogy a csatlakozó államok egyfelől az EU tagjává, másrésről az EU alapját képező szerződések részes feleivé válnak. Ennek aláírási dátuma 2004. május 1. (Athén)¹

Az Európai Unióhoz való csatlakozásra a köztársasági Alkotmány 2002. december 23. napjától hatályos 2/A.§-a adott felhatalmazást.² Az un. Európa-klauszula alapján a csatlakozási szerződést a magyar országgyűlésnek kellett megerősítenie. A T/9171. számú törvényjavaslat (2004. március) utalt a csatlakozás kérdésében megtartott ügydöntő népszavazás eredményére, továbbá a 133/2003. (XII.17.) OGY határozatára, melyben az Országgyűlés megerősítette a csatlakozási szerződést, és a ratifikációs okmányt az Olasz Köztársaság Kormányánál letétbe helyezték. A tervezet így rögzítette a számunkra oly nagy jelentőséggel bíró jogi ténytet:

„A csatlakozási szerződés megerősítésével a Magyar Köztársaság nemzetközi kötelezettséget vállalt arra, hogy az Európai Unió alapszerződéseit és a közösségi jogot az Európai Bíróság

¹https://eur-lex.europa.eu/resource.html?uri=cellar:6f201cf4-b6c7-4fdb-b9b5-a8c7db057d6b.0015.02/DOC_1&format=PDF

² Az Alkotmánybíróság 30/1998. (VI.25.) sz. alatti határozata mondta ki elvi élel, hogy a hazai jogalkalmazásban csak akkor érvényesülhet a közösségi jog, ha arra alkotmányos felhatalmazás adott.

értelmezésének megfelelően alkalmazza, az alapító szerződésekből fakadó kötelezettségek teljesítése érdekében meghoz minden általános és egyedi intézkedést, illetve tartózkodik minden olyan lépéstől, amely az alapító szerződésekből fakadó célok megvalósulását veszélyeztetné.”³

A csatlakozási szerződés kihirdetéséről a 2004. évi XXX. törvény rendelkezett.

3. § Az Országgyűlés e törvénnyel kihirdeti az Európai Unióról szóló szerződést, az Európai Közösséget létrehozó szerződést, az Európai Atomenergia-közösséget létrehozó szerződést és az ezeket kiegészítő vagy módosító szerződéseket, ideértve a Dán Királyságnak, Írországnak, valamint Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királyságának az Európai Gazdasági Közösséghez és az Európai Atomenergia-közösséghez történő csatlakozásáról szóló szerződést, a Görög Köztársaságnak az Európai Gazdasági Közösséghez és az Európai Atomenergia-közösséghez történő csatlakozásáról szóló szerződést, a Spanyol Királyságnak és a Portugál Köztársaságnak az Európai Gazdasági Közösséghez és az Európai Atomenergia-közösséghez történő csatlakozásáról szóló szerződést, valamint az Osztrák Köztársaságnak, a Finn Köztársaságnak és a Svéd Királyságnak az Európai Unióhoz történő csatlakozásáról szóló szerződést. A szerződések magyar szövegét a törvény II. melléklete⁴ tartalmazza.

4. § Ez a törvény 2004. május 1-jén lép hatályba.

Ezzel nem más történt, minthogy a közösségi jog elsődlegessége megkérdőjelezhetetlenné vált hazánkban. Az Alkotmánybíróság 1053/E/2005. sz. alatti ügyében⁴ hozott ítélet elvi élel szögezte le az alábbiakat:

1.2. Az Alkotmány 2/A. §-ában foglalt, ún. csatlakozási klauzula a Magyar Köztársaságnak az Európai Unióban való tagállami részvétele feltételeit és kereteit, valamint **a közösségi jognak a magyar jogforrási rendszerbeli helyét határozza meg.** Az Alkotmánybíróság hangsúlyozza: az Alkotmány e rendelkezéséből konkrét jogalkotói kötelezettség nem származik.

Az Európai Unió működéséről szóló szerződés⁵ a Lisszaboni Szerződéssel együtt lépett hatályba, azaz 2009. december 1-jén. Az Európai Unió működéséről szóló szerződés 136. cikkének módosításáról szóló európai tanácsi határozat (2011/199/EU) kihirdetéséről szóló 2012. évi IX. törvény tehát a tagállami normaanyag része.

Az EUMSZ I. címének 2. cikke így rendelkezik:

- (1) Ha egy meghatározott területen a Szerződések a tagállamokkal **megosztott hatáskört** ruháznak az Unióra, e területen mind az Unió, mind pedig a tagállamok alkothatnak és elfogadhatnak kötelező erejű jogi aktusokat. **A tagállamok e hatáskörüket csak olyan mértékben gyakorolhatják, amilyen mértékben az Unió hatáskörét nem gyakorolta.** A tagállamok olyan mértékben gyakorolhatják újra a hatáskörüket, amilyen mértékben az Unió úgy határozott, hogy lemond hatáskörének gyakorlásáról.

Az EUMSZ I. címének 4. cikke így rendelkezik:

- (2) Az Unió és a tagállamok között megosztott hatáskörök a következő fő területeken alkalmazandók:
f) fogyasztóvédelem,

Az EUMSZ hatodik része tartalmazza az EU intézmények felsorolását, hatáskörüket, feladataikat. Nem szabad összekeverni az Európai Tanácsot és az Európai Unió Tanácsát. Míg az előbbi tagjai alapvetően az uniós országok állam- és kormányfői, úgy utóbbi az EU-

³ <https://www.parlament.hu/irom37/9171/9171.htm>

⁴ <http://public.mkab.hu/dev/dontesek.nsf/0/EB94CEFE505300B0C1257ADA0052A199?OpenDocument>

⁵ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/PDF/?uri=CELEX:12012E/TXT&from=HU>

tagállamok kormányainak képviselőit ellátó intézmény, mely uniós jogszabályokat fogad el és összehangolja az uniós szakpolitikákat, tagjai az uniós országoknak a megvitatandó szakpolitikai területért felelős miniszterei. Az Európai Tanács és az EU Tanácsa is alkothat un. jogi aktust. Ugyancsak az EU intézménye az Európai Unió Bírósága, mely szerv jogállását szintén az EUMSZ taglalja.

267. cikk (az EKSz. korábbi 234. cikke)

Az Európai Unió Bírósága hatáskörrel rendelkezik előzetes döntés meghozatalára a következő kérdésekben:

a) a Szerződések értelmezése;

b) az uniós intézmények, szervek vagy hivatalok jogi aktusainak érvényessége és értelmezése;

Ha egy tagállam bírósága előtt ilyen kérdés merül fel, és ez a bíróság úgy ítéli meg, hogy ítélete meghozatalához szükség van a kérdés eldöntésére, kérheti az Európai Unió Bíróságát, hogy hozzon ebben a kérdésben döntést.

Ha egy tagállam olyan bírósága előtt folyamatban lévő ügyben merül fel ilyen kérdés, amelynek határozatai ellen a nemzeti jog értelmében nincs jogorvoslati lehetőség, e bíróság köteles az Európai Unió Bíróságához fordulni.

A Bíróság a tagállamok valamennyi bíróságával együttműködik; a tagállami bíróságok általános hatáskörrel rendelkeznek az uniós jog alkalmazására. Az uniós jogszabályok tényleges és egységes alkalmazásának biztosítása, továbbá az eltérő értelmezések elkerülése érdekében a tagállami bíróságok jogosultak - illetve bizonyos esetekben kötelesek - a Bírósághoz fordulni az uniós jog egy adott részének pontos meghatározása végett - például annak érdekében, hogy ellenőrizhessék: a nemzeti szabályozásuk mennyiben van összhangban az uniós joggal. Az előzetes döntéshozatali eljárásnak célja lehet továbbá valamely uniós jogi aktus érvényességének vizsgálata.

A Bíróság nem pusztán véleményt nyilvánít, hanem indokolással ellátott ítélettel vagy végzéssel határoz. Azt a nemzeti bíróságot, amely a határozat címzettje, az előtte folyó jogvita eldöntésekor köti ez az értelmezés. A Bíróság ítélete a tartalmilag hasonló kérdésben eljáró más nemzeti bíróságokat is köti.⁶

A magyar Kúria „Az Európai Unió jogának alkalmazása: az előzetes döntéshozatali eljárások kezdeményezésének tapasztalatai” elnevezésű joggyakorlat-elemző csoport összefoglaló véleménye⁷ 2013. november 29. napján született meg. E szakmailag nagyon magasan értékelhető mű minden jogalkalmazó számára elérhető. Helyesen utal a C-137/08. sz. alatti VB Pénzügyi Lízing Zrt vs Schneider Ferenc ügyre, mely azt firtatta, vajon a nemzeti bíróságnak mely pillanattól kezdve kell alkalmaznia az Irányelv rendelkezéseit a jogvita során.

47 A Bíróság megállapította továbbá, hogy e hátrányos helyzet tekintetében a szóban forgó **irányelv 6. cikkének (1) bekezdése előírja, hogy a tisztességtelen feltételek nem jelentenek kötelezettséget a fogyasztóra nézve**. Amint az az ítélkezési gyakorlatból következik, olyan kógens rendelkezésről van szó, amely arra irányul, hogy a szerződő felek jogai és kötelezettségei tekintetében a szerződés által megállapított formális egyensúlyt a szerződő felek egyenlőségét helyreállító, valódi egyensúllyal helyettesítse (lásd a fent hivatkozott Mostaza Claro-ügyben hozott ítélet 36. pontját és a fent hivatkozott Asturcom Telecomunicaciones ügyben hozott ítélet 30. pontját).

A kérdést feltevő bíróságnak adott válasz az alábbi volt:

3) A nemzeti bíróságnak **hivatalból kell bizonyítást folytatnia** annak megállapítása érdekében, hogy az előtte folyamatban lévő ügy alapjául szolgáló, az eladó vagy szolgáltató és a fogyasztó közötti szerződés részét képező kizárólagos illetékességi kikötés a **93/13 irányelv hatálya alá tartozik-e**, és amennyiben igen, **hivatalból kell értékelnie az ilyen kikötés esetlegesen tisztességtelen jellegét**.

⁶ https://curia.europa.eu/jcms/jcms/Jo2_7024/hu/

⁷ https://kuria-birosag.hu/sites/default/files/joggyak/az_europai_unio_joganak_alkalmazasa.pdf

Az EU Bírósága a 2020. október 6-i, C-66/18. sz. alatti, Európai Bizottság kontra Magyarország (ECLI:EU:C:2020:792) hozott ítélete néhány olyan alapelvet leszögezett, melyet jelen megkeresésemre adott válasz esetén is szem előtt illene tartani:

- 90 Továbbá az állam nemzetközi jogot sértő magatartásért fennálló felelősségéről szóló cikkek 32. cikkéből következik, hogy a felelős állam a nemzetközi jogból eredő kötelezettségei megszegésének igazolása érdekében nem hivatkozhat belső jogának rendelkezéseire.

Az EUB 2016. július 28-i, C-168/15. sz. alatti, Milena Tomášová kontra Szlovák Köztársaság, és Pohotovost' s.r.o. (ECLI:EU:C:2016:602) ügyben⁸ hozott döntésében kifejtette, hogy:

- 18 A Bíróság állandó ítélkezési gyakorlata szerint az elv, mely szerint az állam felelős az uniós jog neki betudható megsértésével a magánszemélyeknek okozott károkért, **szerves része az Unió alapját képező Szerződések rendszerének** (1991. november 19-i Francovich és társai ítélet, C-6/90 és C-9/90, EU:C:1991:428, 35. pont; 1996. március 5-i Brasserie du pêcheur és Factortame ítélet, C-46/93 és C-48/93, EU:C:1996:79, 31. pont; 2013. március 14-i Leth-ítélet, C-420/11, EU:C:2013:166, 40. pont).
- 19 Ez az elv érvényes az uniós jog tagállam általi bármilyen megsértésére, függetlenül attól, hogy mely hatóság a jogsértés előidézője (lásd ebben az értelemben: 1996. március 5-i Brasserie du pêcheur és Factortame ítélet, C-46/93 és C-48/93, EU:C:1996:79, 32. pont; 2003. szeptember 30-i Köbler-ítélet, C-224/01, EU:C:2003:513, 31. pont; 2006. június 13-i Traghetti del Mediterraneo ítélet, C-173/03, EU:C:2006:391, 30. pont; 2010. november 25-i Fuß-ítélet, C-429/09, EU:C:2010:717, 46. pont).

A 2003. szeptember 30-i Köbler ítélet (C-224/01, EU: C:2003:513, 52. pont) alapján nem lehet jogkérdés⁹, hogy a tagállam felel az uniós jogot sértő határozatok által okozott károkért. A Köbler-ítélet kimondta:

- 39 Ugyanakkor figyelembe kell venni, hogy a végső fokon ítélkező bíróság határozataiért fennálló állami felelősség elvének elismerése önmagában **nem jelenti a határozatok jogerejének megkérdőjelezését**. Az állam felelősségrevonását célzó eljárás tárgya és az abban részt vevő felek **nem feltétlenül azonosak a jogerőt nyert határozat alapjául szolgáló eljárásban szereplőkkel**. **Az állam felelősségének megállapítására iránti kereset felperese javára pernyertessége esetén ugyanis az államot az okozott kár megtérítésére kötelező határozat születik, amely azonban nem szükségszerűen szünteti meg a kárt okozó határozat jogerejét**. **Mindenesetre a közösségi jogrendszer szerves részét képező állami felelősség elve megköveteli az effajta kártérítést, de nem követeli meg a kárt okozó bírósági határozat megváltoztatását**.
- 43 Ami azt az érvet illeti, hogy a végső fokon ítélkező bíróság tekintélyét befolyásolhatja, ha jogerőre emelkedett határozatait közvetetten vitatni lehet egy, az állam ilyen döntésekért fennálló felelősségének megállapítására alkalmas adó eljárás során, meg kell állapítani, hogy egy ilyen jogi út létezése, mely bizonyos körülmények között lehetővé teszi egy hibás bírói döntés káros következményeinek orvoslását, **ugyanúgy jelentheti a jogrendszer minőségének javítását, és végső soron az igazságszolgáltatás tekintélyének növelését**.

⁸ A fogyasztó formanyomtatvány alkalmazásával kapott alacsony összegű pénzkölcsönt, mely késedelmi kamata 91,25% volt, választottbírói kikötést tartalmazott, etc. A fogyasztóval a hitelező a fennálló tartozása rendezésére újabb kölcsönt vetetett fel, majd amikor az adós azt sem tudta teljesíteni, végrehajtási kérelmet terjesztett elő, melyet a bíróság el is rendelt. A fogyasztó később az állammal szemben indított kártérítési pert a közösségi jog megsértésére hivatkozván, hiszen a jogvitában eljáró bíróságok olyan feltételeket tartalmazó szerződés alapján marasztalták, illetve hajtották végre a követelést, melyek a közösségi jog alapján tisztességtelenek voltak.

⁹ A Gerhard Köbler által az Osztrák Köztársaság közötti eljárásban a 30. pontban kifejtette a Bíróság, hogy hogy azon elv, amely szerint valamely tagállam felelős a közösségi jog neki felróható megsértésével a magánszemélyeknek okozott kárért, szerves része a Szerződés rendszerének (a C-6/90. és C-9/90. sz., Francovich és társai egyesített ügyekben 1991. november 19-én hozott ítélet ?EBHT 1991., I-5357. o.] 35. pontja; a fent hivatkozott Brasserie du Pêcheur és Factortame egyesített ügyekben hozott ítélet 31. pontja; a C-392/93. sz. British Telecommunications ügyben 1996. március 26-án hozott ítélet ?EBHT 1996., I-1631. o.] 38. pontja; a C-5/94. sz. Hedley Lomas-ügyben 1996. május 23-án hozott ítélet ?EBHT 1996., I-2553. o.] 24. pontja; a C-178/94., C-179/94., C-188/94., C-189/94. és C-190/94. sz. Dillenkofer és társai egyesített ügyekben 1996. október 8-án hozott ítélet ?EBHT 1996., I-4845. o.] 20. pontja; a C-127/95. sz. Norbrook Laboratories ügyben 1998. április 2-án hozott ítélet ?EBHT 1998., I-1531. o.] 106. pontja és a fent hivatkozott Haim-ügyben hozott ítélet 26. pontja).

A 2020. április 8-i, C-791/19R. sz. alatti, Európai Bizottság kontra Lengyel Köztársaság ügyben hozott ideiglenes intézkedés zsinórmérceként állítja elének a 2019. november 19-i A. K. és társai (A legfelsőbb bíróság fegyelmi tanácsának függetlensége) ítéletben (C-585/18, C-624/18 és C-625/18, a továbbiakban: A. K. ítélet, EU:C:2019:982) meghatározott függetlenségi követelményeket¹⁰.

Az ugyancsak az Európai Bizottság kontra Lengyel Köztársaság ügyben 2019. június 24-i C-619/18. sz. alatti (ECLI:EU:C:2019:531) döntés alapját képező eljárásban Magyarország a Lengyel Köztársaságot támogatta – nem meglepően. Az EU Bírósága kifejtette döntésében, hogy

- 42 Emlékeztetni kell arra, hogy – amint az az EUSZ 49. cikkéből következik, amely szerint bármely európai állam kérheti felvételét az Unióba – az Unió olyan államokat foglal magában, amelyek szabadon és önként kötelezték el magukat az EUSZ 2. cikkben említett közös értékek iránt, tiszteletben tartják azokat, és elkötelezték azok érvényesítése mellett, ezért az uniós jog azon az alapvető előfeltevésen alapul, mely szerint minden tagállam osztozik az összes többi tagállammal az említett értékekben, és elismeri, hogy azok oszthatják ezen értékeket vele (lásd ebben az értelemben: 2018. december 10-i Wightman és társai ítélet, C-621/18, EU:C:2018:999, 63. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 43 Ezen előfeltevés maga után vonja és igazolja a tagállamok és különösen a bíróságok közötti kölcsönös bizalom fennállását ezen, az Unió alapját képező értékek – köztük a jogállamiság – elismerése, és így az azokat végrehajtó uniós jog tiszteletben tartása tekintetében (lásd ebben az értelemben: 2018. február 27-i Associação Sindical dos Juizes Portugueses ítélet, C-64/16, EU:C:2018:117, 30. pont; 2018. július 25-i Minister for Justice and Equality [Az igazságszolgáltatási rendszer hiányosságai] ítélet, C-216/18 PPU, EU:C:2018:586, 35. pont).
- 44 Ugyanígy emlékeztetni kell arra, hogy az uniós jogrend sajátos jellemzői és autonómiája megőrzésének biztosítása érdekében a Szerződések az uniós jog értelmezése terén a koherencia és egységesség biztosítására szolgáló bírósági rendszert hoztak létre (2018. március 6-i Achmea ítélet, C-284/16, EU:C:2018:158, 35. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 45 Különösen a bírósági rendszer ekképp felfogott sarokkövét az EUMSZ 267. cikkben szereplő előzetes döntéshozatali eljárás alkotja, amelynek – a bírák közötti párbeszédnek a Bíróság és a tagállami bíróságok közötti létrehozatalával – a célja az uniós jog értelmezése e koherenciájának és ezen egységességének biztosítása, így lehetővé téve az uniós jog teljes érvényesülésének és autonómiájának, valamint végső soron a Szerződésekkel létrehozott jog sajátos jellegének biztosítását (lásd ebben az értelemben: 2018. március 6-i Achmea ítélet, C-284/16, EU:C:2018:158, 37. pont).
- 46 Végül, ahogy az az állandó ítélkezési gyakorlatából kitűnik, az Unió olyan jogi unió, amelyben a jogalanyoknak joguk van ahhoz, hogy az uniós jogi aktusok velük szemben történő alkalmazására vonatkozó bármely határozat vagy egyéb nemzeti jogi aktus jogszerűségét bíróság előtt vitassák (2018. február 27-i Associação Sindical dos Juizes Portugueses ítélet, C-64/16, EU:C:2018:117, 31. pont; 2018. július 25-i Minister for Justice and Equality [Az igazságszolgáltatási rendszer hiányosságai] ítélet, C-216/18 PPU, EU:C:2018:586, 49. pont).
- 47 Ezzel összefüggésben az EUSZ 2. cikkben kimondott jogállamiság értéket pontosabban megfogalmazó EUSZ 19. cikk értelmében a nemzeti bíróságok és a Bíróság feladata biztosítani az uniós jog teljes körű alkalmazását valamennyi tagállamban, valamint annak bírói védelmét, ami a jogalanyokat e jog alapján megilleti (lásd ebben az értelemben: 2018. február 27-i Associação Sindical dos Juizes Portugueses ítélet, C-64/16, EU:C:2018:117, 32. pont; 2018. július 25-i Minister for Justice and Equality [Az igazságszolgáltatási rendszer hiányosságai] ítélet, C-216/18 PPU, EU:C:2018:586, 50. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

¹⁰ „...azokkal ellentétben az, hogy az uniós jog alkalmazására vonatkozó jogviták olyan fórum kizárólagos hatáskörébe tartozhatnak, amely nem minősül a Charta 47. cikke értelmében vett független és pártatlan bíróságnak. Ennek az esete áll fenn, ha az érintett fórum létrehozását megalapozó objektív feltételek, e fórum jellemzői, valamint a tagjai kinevezésének módja jogos kétségeket ébreszthetnek a jogalanyokban ezen fórum külső tényezők, különösen a jogalkotó és végrehajtó hatalom közvetlen vagy közvetett hatásai általi befolyásolhatatlanságát, valamint az ütköző érdekek vonatkozásában való semlegességét illetően, következésképpen azok az említett fórum függetlensége vagy pártatlansága látszatának a hiányához vezethetnek, ami sértheti azt a bizalmat, amelyet egy demokratikus társadalomban az igazságszolgáltatásnak az említett jogalanyokban kell keltenie.

A 2018. március 6-i C-284/16. sz. alatti, Szlovák Köztársaság kontra Achmea BV közötti eljárásban (ECLI:EU:C:2018:158) hozott döntés egyértelműsít számos jogkérdést:

- 33 Szintén a Bíróság állandó ítélkezési gyakorlata értelmében az uniós jognak a tagállamok jogával és a nemzetközi joggal szembeni autonómiáját az Unió és az uniós jog alapvető – különösen az Unió alkotmányos szerkezetével és az említett jog jellegével kapcsolatos – jellemzői indokolják. Az uniós jogot ugyanis az a sajátosság jellemzi, hogy a Szerződések által alkotott önálló jogforrásból származik, hogy a tagállamok jogához viszonyítva elsőbbséggel bír, valamint hogy az állampolgáraikra és magukra a tagállamokra is alkalmazandó rendelkezések sora közvetlen hatállyal rendelkezik. E jellegzetességek egymással kölcsönösen összefüggő, magát az Uniót és a tagállamait viszonyosan, valamint a tagállamokat egymással összekötő elvek, szabályok és jogviszonyok strukturált hálózatát hozták létre (lásd ebben az értelemben: 2014. december 18-i 2/13 [Az Uniónak az EJEE-hez történő csatlakozása] vélemény, EU:C:2014:2454, 165–167. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 34 Az uniós jog így azon az alapvető előfeltevésen alapul, mely szerint minden tagállam osztozik az összes többi tagállammal az Unió alapjául szolgáló számos közös értékben, és elismeri, hogy azok osztják ezen értékeket vele, amint azt az EUSZ 2. cikk kimondja. Ezen előfeltevés maga után vonja és igazolja a tagállamok közötti kölcsönös bizalom fennállását ezen értékek elismerése, és így az azokat végrehajtó uniós jog tiszteletben tartása tekintetében. Éppen ebben az összefüggésben a tagállamok kötelesek különösen az EUSZ 4. cikk (3) bekezdésének első albekezdésében rögzített lojális együttműködés elve alapján a területükön biztosítani az uniós jog alkalmazását és tiszteletben tartását, és e célból a Szerződésekből, illetve az Unió intézményeinek jogi aktsaiból eredő kötelezettségek teljesítésének biztosítása érdekében megtenni a megfelelő általános vagy különös intézkedéseket (2014. december 18-i 2/13 [Az Uniónak az EJEE-hez történő csatlakozása] vélemény, EU:C:2014:2454, 168. és 173. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 35 Az uniós jogrend sajátos jellemzői és autonómiája megőrzésének biztosítása érdekében a Szerződések az uniós jog értelmezése terén a koherencia és egységesség biztosítására szolgáló bírósági rendszert hoztak létre (2014. december 18-i 2/13 [Az Uniónak az EJEE-hez történő csatlakozása] vélemény, EU:C:2014:2454, 174. pont).
- 36 Ennek keretében az EUSZ 19. cikkel összhangban a nemzeti bíróságok és a Bíróság feladata biztosítani az uniós jog teljes körű alkalmazását valamennyi tagállamban, valamint azoknak a jogoknak a bírói védelmét, amelyek a jogalanyokat és jog alapján megilletik (lásd ebben az értelemben: 2011. március 8-i 1/09 [A szabadalmi jogviták rendezésére szolgáló egységes rendszer létrehozásáról szóló megállapodás] vélemény, EU:C:2011:123, 68. pont; 2014. december 18-i 2/13 [Az Uniónak az EJEE-hez történő csatlakozása] vélemény, EU:C:2014:2454, 175. pont; 2018. február 27-i Associação Sindical dos Juizes Portugueses ítélet, C-64/16, EU:C:2018:117, 33. pont).

A C-276/20. sz. alatti előzetes döntéshozatali eljárásban a német bíróság az alábbi kérdést intézte – többek között – az EU Bíróságához:

„... számos érv szól amellett, hogy a Bíróság által az adatvédelmi hatóságok „teljes függetlensége” vonatkozásában kialakított kritériumok (a Bíróság 2010. március 9-i ítélete, C-518/07) még inkább vonatkoznak a **bíróságokra, amelyek feladata az alapvető jogok átfogó érvényre juttatása.**

A Bíróság állandó ítélkezési gyakorlata szerint **egy bíróságnak képesnek kell lennie arra**, hogy teljesen autonóm módon gyakorolja feladatkörét anélkül, hogy bármilyen hierarchikus kapcsolatban lenne, vagy bárkinek alárendelt lenne, és **anélkül, hogy bárhonnán utasításokat kapna** (lásd csak: a Bíróság 2017. február 16-i ítélete, C-503/15, 36. és azt követő pontok). A bírák csak így védettek az olyan külső beavatkozással vagy nyomással szemben, amely veszélyeztetheti határozathozataluk függetlenségét [eredeti 7. o.] és határozataikat befolyásolhatja. Csak így kerül kizárásra a jogalanyok minden, a bíróságok külső tényezők általi befolyásolhatóságára, valamint az ütköző érdekek vonatkozásában való semlegességére vonatkozó jogos kétsége.

Az említett 2017. február 16-i C-503/15. sz. alatti (ECLI:EU:C:2017:126) Ramón Margarit Panicello vs Pilar Hernández Martínez ügyben hozott döntés így szól:

- 37 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy a kérdést előterjesztő szervre vonatkozó függetlenségi követelményt két szempont határozza meg. Az első, külső szempont azt feltételezi, hogy a szerv teljesen autonóm módon gyakorolja feladatkörét **anélkül, hogy bármilyen hierarchikus kapcsolatban lenne, vagy bárkinek alárendelt lenne, és anélkül, hogy bárhonnán utasításokat kapna** (lásd: 2014. július 17-i Torresi-ítélet, C-58/13 és C-59/13, EU:C:2014:2088, 22. pont; 2015. október 6-i Consorci Sanitari del Maresme ítélet, C-203/14, EU:C:2015:664, 19. pont), mivel így védett az olyan külső beavatkozással vagy nyomással szemben, amely veszélyeztetheti tagjai határozathozatalának függetlenségét az eléjük terjesztett jogvitát illetően (lásd: 2006. szeptember 19-i Wilson-ítélet, C-506/04,

EU:C:2006:587, 51. pont; 2014. október 9-i TDC-ítélet, C-222/13, EU:C:2014:2265, 30. pont; 2015. október 6-i Consorci Sanitari del Maresme ítélet, C-203/14, EU:C:2015:664, 19. pont).

- 38 A második, belső szempont a pártatlanság fogalmával áll összefüggésben, és arra vonatkozik, hogy **egyenlő távolságot kell tartani a jogvitában részt vevő felektől, illetve e feleknek a jogvita tárgyához fűződő mindenkori érdekeiktől. E szempont megköveteli az objektivitást, valamint azt, hogy a jogvita megoldása során a jogszabály szigorú alkalmazásán kívül semmilyen más érdek ne érvényesüljön** (lásd különösen: 2006. szeptember 19-i Wilson-ítélet, C-506/04, EU:C:2006:587, 52. pont; 2014. október 9-i TDC-ítélet, C-222/13, EU:C:2014:2265, 31. pont; 2015. október 6-i Consorci Sanitari del Maresme ítélet, C-203/14, EU:C:2015:664, 20. pont).

A magyar „deviza-ügyekben” egyértelmű a magyar állam és a felsőbb bíróságok célja: nem kívánnak olyan helyzetet előidézni, mely azt eredményezné, hogy a 2008. évben több százezer, vagy milliós nagyságrendben létrehozott deviza alapú szerződések egészében váljanak semmissé. Az MNB¹¹ nem hivatalos álláspontját tartalmazó tanulmány (Balás Tamás – Nagy Márton) szerint:

„A magyar háztartásoknak 2010 első félévének végén közel 10 600 milliárd forintnyi hiteltartozása volt (a GDP 40 százaléka). A devizahitelek ezen belül hozzávetőleg 7300 milliárd forintot tettek ki (a GDP 28 százaléka), ami a teljes állomány kétharmada (1. táblázat). Ezt a magas állományi arányt a devizahitelek 2008 második felében érték el, azóta az arányuk lényegében stagnált, illetve kissé csökkent. A devizahitel-állománynak több mint 90 százaléka svájci frankban és mintegy 7 százaléka euróban denominált tartozás.

A magas devizahitel-állomány kiépülésének három fő állomása volt. A devizahitelezés 2000-ben jelent meg a magyar háztartási hitelpiacon, elsőként a gépkocsi-finanszírozásban. A devizahitelek növekedését szinte teljes egészében ez a hiteltípus adta 2000–2003 között. A devizaalapú lakáshitelek az állami lakáshitel-támogatási program megszüntetésével egyenértékű szigorítása után, 2004-től kezdtek elterjedni. Röviddel ezután, 2004–2005-ben megjelentek a szabad felhasználású devizaalapú jelzáloghitelek is, ami újabb lendületet adott a lakossági devizaadósság felépülésének. A devizahitel-állomány legnagyobb mértékű növekedése annak ellenére a 2006–2008 közötti időszakra tehető, hogy a jegybank számos alkalommal és fórumon felhívta a figyelmet a kapcsolódó kockázatokra. Az új kibocsátásokon belül a devizahitelezés részaránya 2008 végére 80 százalékra emelkedett, sőt a jelzáloghiteleknél már 90 százalék fölé ugrott. A válság hatására ugyanakkor 2008 végétől a devizahitel állományának növekedése megállt, illetve lassú mérséklődésnek indult.”

Ezt a szerződés-állományt kell a fogyasztói jogok tényleges érvényesülésének hatálya alá vonni.

~ ~ ~

A fent hivatkozott körülmények között köztudomású tény, hogy a magyar Kúria a C-26/13. sz. alatti előzetes döntéshozatali eljárásban tette fel az uniós jog értelmezésére szolgáló kérdéseit a Bíróság felé. Ennek előzménye nem más volt, mint a Szegedi Ítélet előtti Kásler vs OTP ügyben jogerős ítélettel került megállapításra, az érintett fogyasztói kölcsönszerződésben alkalmazott vételi- és eladási árfolyamok tisztességtelenek, ugyanis ellenszolgáltatás nem követelhető tényleges szolgáltatás nélkül, illetve az irányelvben biztosított átláthatóság elve sérült. A Kúria azzal szembesült, százezrével keletkezhetnek polgári perek a semmis szerződésekből, így be kívánt avatkozni kellő időben annak érdekében, hogy a bírói kart ne terhelje túl a megindítandó perek tömege. Arra számított, az EUB a feltett kérdésre a remélt választ úgy adja meg, vagy a Kúria, vagy a tagállami jogalkotó beavatkozhat a szerződések tartalmába, kiküszöbölendő a semmisségi okokat.

Csak hogy az EUB nem a Kúria által remélt választ adta meg, így a deviza alapú kölcsönökkel kapcsolatos jogvitákra anyagi jogi hatállyal kötelező döntés az un. behelyettesítés lehetőségét két feltétel bekövetkeztére korlátozta: csak a szerződéskötés

¹¹ <https://www.mnb.hu/letoltes/balas-nagy-mnbszemle-1007.pdf>

időpontjában hatályban lévő diszpozitív normával, illetve kizárólag a fogyasztó érdekében történhet meg. A Kúria azonban e korlátokat figyelmen kívül hagyta és a 2/2014. PJE határozatával tudatosan szembehelyezkedett az uniós joggal, amikor jogegységi határozatával rendelkezett a behelyettesítésről, mely – többek között – a C-618/10. sz. alatti Banco Espanol-ügyben hozott ítéletet sértette, valamint diszpozitív norma helyett jogot alkotott, amikor az MNB árfolyam behelyettesítéséről rendelkezett. Mivel a PJE határozat így semmilyen joghatást nem válthatott ki, a törvényhozó alkotott törvényt a PJE határozat törvény alá foglalásával. Ettől azonban még az uniós jog megsértése nem nyert rendezést, ám a jogalkotó tudatosan szembehelyezkedett az EU jogával.

Jómagam közismert jogi háborút folytatok a contra legem, önkényes jogalkalmazással szemben, mely küzdelem során a Győri Ítéltábla két ügyemben is előzetes döntéshozatal iránti kérelemmel fordult a Bíróság felé. A C-932/19. sz. alatti ítélet elfogadta érveléseim döntő részét és deklarálta a DH törvények szerinti jogvédelem visszautasításának lehetőségét¹². Ezen túl pedig megerősítette azon gyakorlatát, mely elvitathatatlaná teszi a fogyasztó azon jogát, mely azon ténybeli- és jogi állapot helyreállításának igényére vonatkozik, melyet a C-118/17. sz. alatti Dunai-ügyben hozott döntésében már deklarált¹³.

Az EUB a felgyorsuló törvénykezése során a fogyasztói szerződéseket érintő, illetve szűre szabottan a hazai jogalkotást is megítélő kérdésekben foglalt állást. A C-19/20. sz. alatti PBH SA ügyben a bíróságokat terhelő anyagi és eljárásjogi kioktatási kötelezettségeket nevesítette¹⁴, míg legfontosabbként a C-212/20. sz. alatt M.P. és B.P. v „A.” prowadzący działalność za pośrednictwem „A.” S.A. ügyben így szólt:

¹² 48 A nemzeti bíróság csak abban az esetben válthatja fel a tisztességtelen feltételt a nemzeti jog valamely diszpozitív rendelkezésével, ha a feltétel érvénytelenségének megállapítása arra kötelezné a bíróságot, hogy a szerződést teljes egészében semmisítse meg, és ezzel a fogyasztót büntetve különösen káros következményeknek tenné ki őt (lásd ebben az értelemben: 2021. február 4-i CDT végzés, C-321/20, nem tették közzé, EU:C:2021:98, 43. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

¹² 48 Ezenkívül a Bíróság analog módon úgy ítélte meg, hogy amennyiben a tisztességtelen kikötésekkel szembeni védelem említett rendszere nem alkalmazható olyan esetben, ha a fogyasztó tiltakozik ellene, a fogyasztónak ahhoz még inkább joga van, hogy tiltakozzon az ugyanezen rendszer alapján a szerződés egészének érvénytelenné nyilvánítása által okozott káros következményekkel szembeni védelem ellen, amennyiben e védelemre nem kíván hivatkozni a 2014. április 30-i Kásler és Káslerné Rábai ítéletben (C-26/13, EU:C:2014:282) említett körülmények között, mégpedig abban az esetben, ha a tisztességtelen kikötés elhagyása a bíróságot arra kötelezné, hogy e szerződést egészében érvénytelenítse, ezzel pedig a fogyasztót különösen hátrányos következményeknek tenné ki, és ily módon a fogyasztót büntetné (lásd ebben az értelemben: 2019. október 3-i Dziubak ítélet, C-260/18, EU:C:2019:819, 46–48., 55. és 56. pont).

¹³ 51 A fenti megfontolások összességére tekintettel az előterjesztett kérdésre azt a választ kell adni, hogy a 93/13 irányelv 6. cikkének (1) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy azzal nem ellentétes az olyan nemzeti szabályozás, amely a fogyasztóval kötött kölcsönszerződéseket illetően semmisnek nyilvánítja az árfolyamra vonatkozó, tisztességtelennek tekintett kikötést, és arra kötelezi a hatáskörrel rendelkező nemzeti bíróságot, hogy e kikötést a nemzeti jog hivatalos árfolyam alkalmazását előíró rendelkezésével váltsa fel, anélkül hogy e bíróságnak lehetősége lenne az érintett fogyasztó azon kérelmének helyt adni, amely a kölcsönszerződés teljes érvénytelenségének megállapítására irányul, még akkor is, ha az említett bíróság is úgy ítéli meg, hogy e szerződés fenntartása ellentétes lenne a fogyasztó érkeivel, különös tekintettel az árfolyamkockázatra, amely a fogyasztót az említett szerződés egy másik kikötése értelmében továbbra is terheli, feltéve, hogy ugyanez a bíróság az önálló mérlegelési jogkörének gyakorlása keretében és anélkül hogy az e fogyasztó által kifejezett szándék elsőbbséget élvezhetne e mérlegelési jogkörhöz képest, meg tudja állapítani, hogy az e nemzeti jogszabályban így előírt intézkedések megtétele valóban lehetővé teszi azon jogi és ténybeli állapot helyreállítását, amelyben az említett fogyasztó e tisztességtelen kikötés hiányában lett volna.

¹⁴ 97 Márpedig annak érdekében, hogy a fogyasztó szabad és tájékozott hozzájárulását adhassa, a nemzeti bíróságnak a nemzeti eljárási szabályok keretein belül, a méltányosság polgári eljárásokban érvényesülő elvére tekintettel – függetlenül attól, hogy a feleket jogi képviselő képviseli-e – objektíven és kimerítő jelleggel ismertetnie kell a felek számára a tisztességtelen feltétel eltörléséhez fűződő jogkövetkezményeket.

A fenti ítélet anyagi jogi hatállyal erősítette meg eddigi érvelésemet, és a fogyasztói szerződések tartalmára, következményei gyakorolt hatását¹⁵ tekintve, a magyar DH törvények konvalidálási lehetőségét igen szűk körre korlátozta. A C-932/19. sz. alatti ítéletben az EUB igen pontosan reagált jogi képviselőként előterjesztett jogi álláspontomra e körben.

Gyakorlatilag a deviza alapú kölcsönszerződések semmissége kapcsán a Bíróság ítéletei zárt logikai láncot képeztek és valójában már nem lehetséges vitatni a szerződések részleges semmisségét, ugyanis maga a DH1 törvény 3.§ (1) bekezdése állított fel megdönthetetlen törvényi vélelmet annak kapcsán, hogy a vételi- és eladási árfolyamok tisztességtelenek.

A C-932/19. sz. alatti ítélet a perbíróságok kötelezettségévé tette annak megítélését, hogy a részleges semmisség okozhatja-e a szerződés teljes megdőlését vagy sem. Kizárta annak lehetőségét, hogy e körben a fogyasztó kinyilvánított szándékának elsődlegessége minden más szempont értékelését kizárja¹⁶. Ha az un. szétválasztó elv alapján (blue pencil test) a szerződés maradék tartalma szerint teljesíthető, úgy a teljes szerződés nem dől meg akkor sem, ha az a fogyasztó számára egyébként előnyösebb lenne. (Ez jellemzően gépjármű finanszírozási szerződések esetében fordul elő, de az OTP jelzalog kölcsönei esetében sem kizárt.)

A Bíróság – mint arra fentebb már utaltam – nem a tagállami jogalkotó produktumát, azaz a nemzeti jogot veszi vizsgálat alá, hiszen arra az irányelv szempontjából nincsen hatásköre, hanem annak szerződésre gyakorolt hatásait minősíti. E körben az EUB több döntésében rámutatott, az Irányelv célkitűzéseinek megfelelően, ha a nemzeti jogalkotó törvényben kívánja orvosolni a tisztességtelenséget, ám ezt csak a már kialakított jogi korlátok között teheti. Az EUB hatáskörének hiányában nem jelentheti ki, hogy a DH törvények uniós jogot sértenek, ám a tisztességtelen feltételekre gyakorolt hatásukat minősíthetik. Ezért rendelkezett úgy, hogy az ilyen, és ehhez hasonló törvényi rendelkezések csak bizonyos feltételek fennállása esetén orvosolhatják a semmisséget a jogalkotó által kívánt tartalommal¹⁷.

¹⁵ ³⁵ Ennek keretében fogadták el a DH 1 törvényt (lásd ebben az értelemben: 2019. március 14-i Dunai ítélet, C-118/17, EU:C:2019:207, 36. pont), amelynek joghatásait az alapeljárás felperese vitatja. Konkrétan az alapeljárás felperese azt kéri a kérdést előterjesztő bíróságtól, hogy a jelen ügyben mellözze e törvény 3. cikke (1) és (2) bekezdésének alkalmazását, mivel saját érdekeivel jobban összhangban állónak tartja, hogy az alapügyben szóban forgó valamennyi szerződést ne csupán módosítsák, hanem azok teljes érvénytelenségét állapítsák meg azon az alapon, hogy az árfolyamrészre vonatkozó, tisztességtelennek tekintett és semmisnek nyilvánított kikötés mindegyikben szerepel.

¹⁶ ⁴⁹ Ugyanakkor, ami azon szempontokat illeti, amelyek lehetővé teszik annak értékelését, hogy valamely szerződés teljesíthető-e a tisztességtelen kikötések nélkül, továbbá az uniós jog által kijelölt azon korlátokat illetően, amelyeket a tagállamok e tekintetben kötelesek tiszteletben tartani, a Bíróság pontosította, hogy a 93/13 irányelv 6. cikkének (1) bekezdése nem értelmezhető úgy, hogy az említett értékelés során az eljáró bíróság kizárólag arra támaszkodhat, hogy a szóban forgó szerződés teljes érvénytelenségének megállapítása a fogyasztó számára esetleg kedvező. Egy konkrét helyzetben főszabály szerint a nemzeti jog által előírt szempontokra tekintettel kell megvizsgálni azon szerződés fennmaradásának lehetőségét, amelynek egyes kikötéseit semmisnek nyilvánították, és a Bíróság által alkalmazott objektív megközelítésnek megfelelően nem megengedhető, hogy a szerződő felek valamelyikének helyzetét a nemzeti jogban a szerződés jövője szabályozásában meghatározó szempontnak tekintsék (lásd ebben az értelemben: 2012. március 15-i Pereničová és Perenič ítélet, C-453/10, EU:C:2012:144, 32. és 33. pont; 2019. október 3-i Dziubak ítélet, C-260/18, EU:C:2019:819, 40. és 41. pont; 2021. április 29-i Bank BPH ítélet, C-19/20, EU:C:2021:341, 56., 83. és 90. pont).

¹⁷ ⁵¹ A fenti megfontolások összességére tekintettel az előterjesztett kérdésre azt a választ kell adni, hogy a 93/13 irányelv 6. cikkének (1) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy azzal nem ellentétes az olyan nemzeti szabályozás, amely a fogyasztóval kötött kölcsönszerződéseket illetően semmisnek nyilvánítja az árfolyamrészre vonatkozó, tisztességtelennek tekintett kikötést, és arra kötelezi a hatáskörrel rendelkező nemzeti bíróságot, hogy e kikötést a nemzeti jog hivatalos árfolyam alkalmazását előíró rendelkezésével váltsa fel, anélkül hogy e bíróságnak lehetősége lenne az érintett fogyasztó azon kérelmének helyt adni, amely a kölcsönszerződés teljes érvénytelenségének megállapítására irányul, még akkor is, ha az említett bíróság is úgy ítéli meg, hogy e szerződés fenntartása ellentétes lenne a fogyasztó érdekeivel, különös tekintettel az árfolyamkockázatra, amely a fogyasztót az említett szerződés egy másik

A hitelezőket képviselő ügyvédek állandó hivatkozása az, hogy a DH1 3.§ (2) bekezdésében foglalt kógens szabály megfelel az EUB ítéleteiben foglaltaknak. Nem, kérem. A diszpozitív szabály nem kógens. A kettő nem keverendő és ez vitát nem is tűr. A másik érv, hogy az eredeti jogi- és ténybeli állapot az MNB árfolyammal történő behelyettesítés. Nem, kérem, ez sem az, ugyanis az az állapot a tisztességtelen feltételek elhagyását követő állapot, nem a behelyettesítés utáni.

A másik permanens aggályt az jelenti, hogy a hitelezőket, vagy engedményeseiket képviselő ügyvédek arra kérik a perbírókat, a teljes semmisség esetében illesszenek be olyan többlet tartalmat a szerződésbe, mely kamat formájában azon elveszett marzs kompenzálását kéri biztosítani, mely a tisztességtelenség joghatásaként elmarad. A bíróságokat így arra kérik, a szankció és prevenció elvét a bírók ne alkalmazzák, így biztosítsanak olyan vagyoni előnyt, mely egyébként a felet nem illeti meg.

E körben előbb az AB V/732/2019. sz. alatti ítéletéhez foglalt párhuzamos vélemény adta kötelezően alkalmazandó magyarázatát a kérelmek teljesíthetlenségének, majd a Győri Ítéltábla ismételt előterjesztett kérelmemre egy előzetes döntéshozatal iránti kérelmet, Pf.IV.20.073/2021/10/I. sz. alatti végzésével.

~ ~ ~

Az Üttv. így rendelkezik a gyakorló ügyvédek, jogtanácsosok szakmai követelményei kapcsán:

Üttv. 39. § (3) A jogi képviselő ellátása során az ügyvéd az ügyfél érdekeinek elsődlegessége alapján jár el.

(4) A jogi képviselő ellátása során az ügyvéd köteles megtagadni az ügyfél utasításának végrehajtását, ha az jogszabályba ütközik vagy jogszabály megkerülésére irányul.

41. § (2) Az ügyvéd a jogi tanácsadás során az Alaptörvény, a jogszabályok, az **Európai Unió kötelező erővel bíró jogi aktusai alapján alakítja ki a véleményét, illetve fogalmazza meg a javaslatát.**

Tisztelt Elnök úr álláspontját szem előtt tartván kérem a MÜK Szakmai Bizottságának álláspontját az alábbi kérdésekben:

- a) *Az Üttv. 41.§ (2) bekezdését úgy kell-e értelmezni, hogy az az ügyvéd akár a perben kialakított jognyilatkozatait, akár a peren kívüli nyilatkozatait olyan tartalommal köteles megfogalmazni, melyek kötelesek figyelembe venni az EU jogi aktusait és az EUB ítéleteinek anyagi jogi hatályát?*
- b) *Az unió joga alapján az EUB döntéseit nem lehetséges utólagosan értelmezni, az ítéletek szövegét megváltoztatni, azokból elvenni, hozzáadni. Az ügyvédet tevékenysége során megilleti-e olyan jog, hogy az EU alapszerződéseitől eltérő*

---

kikötése értelmében továbbra is terheli, feltéve, hogy ugyanez a bíróság az önálló mérlegelési jogkörének gyakorlása keretében és anélkül hogy az e fogyasztó által kifejezett szándék elsőbbséget élvezhetne e mérlegelési jogkörhöz képest, meg tudja állapítani, hogy az e nemzeti jogszabályban így előírt intézkedések megtétele valóban lehetővé teszi azon jogi és ténybeli állapot helyreállítását, amelyben az említett fogyasztó e tisztességtelen kikötés hiányában lett volna.

módon vonja kétségbe e nemzetközi szerződések tartalmát, vagy az EUB döntések kötelező erejét?

- c) Fejthet-e ki az ügyvéd egy bíróság előtti eljárásban (beleértve a quasi bíróságként eljáró közjegyzők eljárásait is) olyan állásponton alapuló kérelmet, ellenkérelmet, mely tételesen ellenkezik az uniós jog tartalmával?
- d) Kérheti-e az ügyvéd bármilyen bíróság előtti eljárásban azt, hogy a jogvitában döntést hozó szerv ne alkalmazza az uniós jogot, azt tegye félre és anyagi jogként a nemzeti jog rendelkezéseit alkalmazza?
- e) Közreműködhet-e az ügyvéd olyan fogyasztói szerződések megkötésében, melyek a 93/13/EGK irányelv, vagy a fogyasztók jogát, avagy a tisztességtelen piaci magatartást szabályozó uniós jogi aktusokban biztosított jogot sértik?
- f) Közreműködhet-e ügyvéd olyan jogügyletekben, melyek semmis fogyasztói szerződésekből nem származó kötelelem hiányában is állami kényszerrel érvényesít vélt jogot fogyasztókkal szemben akkor, ha a fogyasztói szerződés tisztességtelenségéből fakadó semmisség olyan jogi tény, melynek megállapításához semmilyen külön bírói ítélet nem szükséges?
- g) Ha a DH1 törvény 3.§ (1) bekezdése a fogyasztói szerződés részévé váló azon általános szerződéses feltétel tisztességtelenségét állapítja meg nem dönthető törvényi vélelemmel a nemzeti jogalkotó, mely a szerződés indexálási mechanizmusának kiesését jelenti, és a jogi- és ténybeli állapot helyreállításának joga a fogyasztót illeti a tisztességtelen feltétel mellőzése útján, akkor az ügyvéd közreműködhet-e olyan jog érvényesítése során, mely a fogyasztó jogának érvényesítésének kizárására irányul?
- h) Közreműködhet-e bármely ügyvéd olyan gazdálkodó szervezet működésében tulajdonosként, vezető tisztségviselőként, árnyékvezetőként, jogi képviselőként, melynek fő tevékenysége, célja olyan fogyasztói szerződésekből származó pénzkövetelések megszerzésére, továbbadására irányul, melyek a megdönthetetlen törvényi vélelem miatt legalább részben semmiek, ám a követelés pont ezen semmis feltételből fakad?
- i) Közreműködhet-e ügyvéd olyan jogi eljárásban, mely megfoszt bármilyen jogalkalmazót (fogyasztót, vagy az őt képviselő ügyvédet) azon jog gyakorlásában, mely a DH törvények szerinti jogvédelem visszautasításából fakad?
- j) Közreműködhet-e ügyvéd olyan hivatalos eljárásban, mely során az EU jogának alkalmazását megtagadó bírósággal, közjegyzővel, végrehajtóval szemben megfogalmazott jogi kritika elfojtására irányul arra hivatkozással, hogy a contra legem, önkényes jogalkalmazás (AB IV/333/2016.) sem sértheti a bíróság integritását, méltóságát?
- k) A fenti magatartások bármelyikének megengedhetetlensége esetében úgy kell-e értelmezni az Üttv. rendelkezéseit, hogy az az ügyvéd részéről fegyelmi vétség elkövetését jelenti, legyen az szándékos, vagy gondatlan cselekmény? E körben a uniós jog (kellő) ismeretének hiányából származó jogtagadás szándékos vagy gondatlan cselekménynek minősül?

- 1) Az ügyfél érdekeinek képviselete körében megengedhető-e olyan érdek szolgálata, mely jogszabály megkerülésére irányul? Elfogadható-e ebben a körben azon látszólagos analógia alkalmazása, mely a terhelt jogainak védelméhez, a védőhöz való jogát jelenti?

Kérem, szépen, hogy a Szakmai Bizottság tartsa szem előtt, a magyar ügyvédi hivatásrend nem abban érdekelt, hogy a politikai elittel, kormánnyal jó kapcsolatokat ápoljon, hanem esküjéhez méltó módon a jogtudományt szolgálja a legmagasabb szakmai szinten. Az ügyvédi tevékenység gyakorlása során, az ügyvédi kamarai jogvédelem célját illetően elengedhetetlen, hogy a kamarai tisztségviselők jognyilatkozataik során soha ne vonják kétségbe az EU jogának primátusát, és ne korlátozzák azon ügyvédek tevékenységét, akik pont e primátus gyakorlati érvényesülése érdekében gyakorolják hivatásukat. Pont ezért elfogadhatatlan számomra az olyan MÜBSE másodfokú határozati álláspont, mely az adott ügyvédet azért marasztalta el, és rendelt kártérítést fizetni a panaszos ügyfélnek, mert az adott ügyvéd az EUB ítéletekben biztosított fogyasztói jogot érvényesítette a DH törvények szabályaival szemben.

Tagyon, 2021. november 28.

Tisztelettel:

